

Bratislava 7. mája 2014
Číslo: 2014-515/21982:2-15A0

Vážený pán rektor,

v súvislosti s Vami predloženým návrhom na zmenu v sústave študijných odborov Slovenskej republiky (ďalej len „sústava“), ktorou bola zmena opisu študijného odboru **architektúra a urbanizmus** Vám oznamujem, že v súlade s § 50 ods. 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po vyjadrení Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády Slovenskej republiky, zverejnenom v uznesení 71.4.2, ktoré je súčasťou zápisu zo 71. zasadnutia Akreditačnej komisie,

schvaľujem

navrhovanú zmenu sústavy. Schválený opis študijného odboru architektúra a urbanizmus tvorí prílohu tohto rozhodnutia.

S úctou

prof. Ing. Peter Plavčan, CSc., v. r.
generálny riaditeľ sekcie vysokých škôl

Príloha: 1

Na vedomie: Akreditačná komisia

Vážený pán
prof. Ing. Robert Redhammer, PhD.
rektor
Slovenská technická univerzita v Bratislave
Vazovova 5
812 43 Bratislava

**OPIS ŠTUDIJNÉHO ODBORU
ARCHITEKTÚRA A URBANIZMUS**

Platný od: 7. 5. 2014

- (a) Názov študijného odboru:** ARCHITEKTÚRA A URBANIZMUS
anglický názov: Architecture and Urban Design
nemecký názov: Architektur und Städtebau
francúzsky názov: Architecture et Urbanisme

(b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje a štandardná dĺžka štúdia študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor architektúra a urbanizmus je možné študovať v týchto stupňoch vysokoškolského vzdelávania:

- *V prvom stupni (Bc.)* so štandardnou dĺžkou štúdia najmenej **3** akademické roky a najviac **4** akademické roky. Štúdium sa uskutočňuje len v dennej forme.
- *V druhom stupni (Ing. arch.)* so štandardnou dĺžkou štúdia najmenej **2** akademické roky a najviac **3** akademické roky (tak, aby celková dĺžka bakalárskeho a inžinierskeho štúdia bola spolu najmenej 5 akademických rokov.)
Štúdium sa uskutočňuje len v dennej forme. Predpokladá sa, že uchádzač o štúdium ukončil štúdium študijného programu prvého stupňa v študijnom odbore architektúra a urbanizmus, architektonická tvorba, pozemné stavby. Uchádzač preukáže pri prijímacom konaní talent, vedomosti a zručnosti na úrovni absolventa bakalárskeho stupňa v odbore.
- *V treťom stupni (PhD.)* so štandardnou dĺžkou štúdia **3** akademické roky v dennej forme štúdia a **4** akademické roky v externej forme štúdia.
Predpokladom prijatia na štúdium je ukončenie štúdia študijného programu druhého stupňa v študijnom odbore architektúra a urbanizmus, architektonická tvorba, pozemné stavby alebo v príbuznom študijnom odbore dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry.

(c) Obsah študijného odboru:

Architektúra znamená tvorbu, premenu a interpretáciu vytvoreného prostredia a artikuláciu priestoru v rôznych dimenziách. Je to disciplína zahŕňajúca umenie, tvorbu, starostlivosť o ochranu prírody a pamiatok, plánovanie, riadenie, realizovanie a prezentovanie vytvorených diel, dotýka sa otázok etiky, estetiky, kultúry a spoločnosti. Architektúra ako disciplína spolu s kultúrnymi, spoločensko-ekonomickými a environmentálnymi podmienkami ovplyvňuje kvalitu nášho života.¹

Absolventi štúdia v študijnom odbore architektúra a urbanizmus sú spôsobilí podľa dosiahnutého stupňa štúdia vykonávať profesiu architekta a profesiu urbanistu.

Uplatnenie absolventov:

- *Po ukončení prvého stupňa štúdia* - absolvent je pripravený na tvorivú a technickú prácu v oblasti architektonickej a urbanistickej projekcie, pod odborným dohľadom navrhuje a projektuje čiastkové zadania.

¹ Prevzaté z Charty architektonického výskumu, EAAE-Research Committee, Chania, September 2011

- *Po ukončení druhého stupňa štúdia* – absolvent je všestranne, prakticky aj teoreticky pripravený na samostatnú architektonickú a urbanistickú tvorbu, projektovanie a realizáciu architektonických a urbanistických diel s predpokladom na vedenie a koordináciu pracovného tímu, a to po absolvovaní odbornej praxe a udelení autorizácie. Je spôsobilý samostatne navrhovať interiéry, vrátane výstav, budovy, verejné priestory a urbanistické súbory, spracovávať územné plány, podieľať sa na navrhovaní inžinierskych stavieb, pričom originálnym spôsobom uplatňuje najnovšie poznatky odboru a súvisiacich odborov, ktoré sa daného problému bezprostredne, ale i sprostredkované dotýkajú. Má predpoklady pre vedenie a koordináciu pracovného tímu pri navrhovaní, projektovaní a realizácii stavieb vrátane dozoru pri realizácii. Je spôsobilý pre odbornú a riadiacu činnosť v štátnej správe a komunálnej samospráve (útvary hlavného architekta, stavebné úrady, pamiatkové úrady), v investorských útvaroch, printových a elektronických médiách.
- *Po ukončení tretieho stupňa štúdia* - absolvent – vedecký/vedecko-pedagogický pracovník v odbore je schopný samostatne tvorivo vedeckými metódami pracovať na úlohách výskumného alebo vývojového charakteru, vzdelávať študentov na vysokoškolskej úrovni, vedecky analyzovať problémy, získavať a doplňovať relevantné údaje a spracovávať výsledky, ktoré alebo znamenajú nový poznatok v danom odbore, alebo originálnym spôsobom riešia zvlášť zložitý problém.

Obsah pre prvý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (1. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa

Absolvent študijného programu prvého stupňa v študijnom odbore architektúra a urbanizmus počas svojho štúdia získal znalosti zo základov architektonického a urbanistického navrhovania, ovláda metódy a techniky architektonickej a urbanistickej tvorby, má vedomosti z dejín architektúry, urbanizmu a umenia, z oblasti konštrukčno-technických disciplín, spoločenských a humanitných disciplín súvisiacich so študijným odborom architektúra a urbanizmus, ovláda základy počítačovej podpory architektonickej a urbanistickej tvorby, má informácie o základných legislatívnych aspektoch v dotyku s architektonickou a urbanistickou tvorbou.

Absolvent je pripravený pod odborným dohľadom spracovať architektonické alebo urbanistické návrhy, projekty a plány. Je spôsobilý pripravovať a vyhodnocovať podklady pre potreby architektonického alebo urbanistického návrhu.

Teoretické vedomosti

Absolvent študijného programu prvého stupňa v študijnom odbore architektúra a urbanizmus má vedomosti:

- z typológie obytných, občianskych budov a výrobných stavieb a ich vnútorného prostredia,
- z technicko-konštrukčných disciplín, stavebných materiálov a stavebných technológiách,
- z dejín výtvarného umenia a architektúry,
- z dejín stavby miest,
- z kompozície a základov architektonického navrhovania a projektovania

Praktické schopnosti a zručnosti

Absolvent študijného programu prvého stupňa v študijnom odbore architektúra a urbanizmus ovláda:

- základné a podstatné fakty, pojmy a princípy v oblasti architektonického a urbanistického navrhovania,
- základné a podstatné fakty, pojmy a princípy z oblasti konštrukčno-technických disciplín a ich vplyvu na architektonickú koncepciu, vie ich primerane využiť v oblasti architektonického alebo urbanistického navrhovania, najmä s ohľadom na harmóniu estetických, prevádzkových a technických parametrov architektonického alebo urbanistického návrhu pri zohľadnení jeho vplyvu na životné prostredie,
- pod odborným dohľadom vyhotovovať architektonické alebo urbanistické návrhy,
- vyhotovovať projektovú dokumentáciu stavieb v rozsahu dokumentácie pre územné a stavebné konanie a v primeranom rozsahu realizačnú dokumentáciu architektonicko-stavebnej časti projektu,
- spolupracovať s ďalšími profesiami pri výkone projekčnej činnosti.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

Absolvent študijného programu prvého stupňa v študijnom odbore architektúra a urbanizmus je schopný:

- udržiavať kontakt s vývojom vo svojej disciplíne,
- vyhotovovať a vyhodnocovať podklady pre potreby architektonického alebo urbanistického navrhovania,
- vyhotovovať čiastkové architektonické a urbanistické návrhy a projekty počítačovými i manuálnymi technikami,
- vykonávať nižšie odborné funkcie vo verejnej správe a v súkromnom sektore v oblasti architektúry a urbanizmu,
- organizovať si svoj ďalší odborný rast.

Vymedzenie jadra znalostí (1. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru

- architektonické a urbanistické navrhovanie ako hlavné disciplíny štúdia,
- architektonická kompozícia a urbanistická kompozícia,
- okruh odborných architektonických a urbanistických disciplín architektonická a urbanistická typológia, metodika architektonickej urbanistickej tvorby, metodika interiérovej tvorby, metodika pamiatkovej obnovy, princípy udržateľného rozvoja (súvisiaca legislatíva a právne normy) v rozsahu potrebnom pre potreby architektonického a urbanistického navrhovania,
- okruh konštrukčno-technických disciplín (stavebné konštrukcie, stavebné materiály, základy technického zariadenia budov, stavebnej fyziky, statiky, metodika projektovania, matematika, deskriptívna geometria, ekonómia stavieb)

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru

- okruh spoločenských a humanitných disciplín, kreslenie, dejiny architektúry a umenia, dejiny stavby miest, aplikovaná sociológia, ekológia a životné prostredie,
- počítačové techniky,
- právna, etická a ekonomická príprava na výkon povolania,
- jazyková príprava na výkon povolania
- odborná prax.

Štátne skúšky

Vykonanie štátnych skúšok je jednou z podmienok na úspešné absolvovanie študijného programu.

Štátnou skúškou v študijnom programe prvého stupňa sa overuje syntéza vedomostí najmä z nosných tém jadra znalostí študijného odboru. Súčasne sa overujú aj ďalšie schopnosti a zručnosti získané parciálnym štúdiom jednotlivých predmetov.

Študent na úspešné absolvovanie štúdia študijného programu vykoná dve štátne skúšky (teoretická časť a praktická časť).

- Teoretická časť je zameraná na:
 - overenie vedomostí pre architektonické a urbanistické navrhovanie
 - overenie vedomostí z oblasti konštrukčno-technických disciplín pre architektonické projektovanie stavieb
 - overenie vedomostí z oblasti dejín architektúry a urbanizmu
- Praktická časť pozostáva z obhajoby záverečnej práce. Jej vykonaním študent získava kredity za absolvovanie bakalárskej práce. Obsahovo je bakalárska práca zameraná na vypracovanie architektonického alebo urbanistického návrhu zodpovedajúceho požiadavkám na profil absolventa.

Doplňkom štátnej skúšky je dokladovanie ateliérových prác 1. stupňa štúdia súborným portfóliom, ktoré dokumentuje vývoj študenta v štúdiu nosného okruhu štúdia študijného programu.

Vhodnou formou konania štátnej skúšky je kolokviálna skúška.

Obsah pre druhý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (2. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa

Absolvent inžinierskeho študijného programu v študijnom odbore architektúra a urbanizmus je schopný porozumieť kultúrnemu, intelektuálnemu, historickému, sociálnemu a ekonomickému vzťahu architektúry a prostredia a pochopiť úlohu architekta voči klientovi alebo spoločnosti, čo závisí od kultivovaného, analytického a tvorivého myslenia.

Absolvovanie študijného programu v danom študijnom odbore je jednou zo základných podmienok pre výkon povolania „architekt“. Profil absolventa s ohľadom na podmienky pre výkon povolania (definované Smernicou 2005/36/ES) obsahuje v sebe aj požiadavky, ktoré musia byť splnené v 1. stupni štúdia. Študijné programy druhého stupňa stavajú na ucelenom bakalárskom vzdelaní študentov a absolventov a zameriavajú sa na rozvíjanie nezávislého tvorivého myslenia a rozvíjanie schopností navrhovať nové originálne riešenia zložitých problémov. Cieľom štúdia je prehĺbenie teoretických vedomostí, osvojenie si tvorivých metód práce architekta a urbanistu a užšia špecializácia v odbore.

Absolventi študijného programu druhého stupňa sú spôsobilí komplexne vypracovať architektonické návrhy a projekty budov, ich interiérov a exteriérov, urbanistické návrhy a územné plány pre potreby usmerňovania územného rozvoja. Sú schopní riešiť úlohy od urbanistického celku, cez architektúru budov, až po výtvarné a technické detaily, vrátane interiérov a exteriérov budov, ich rekonštrukcií, obnovu pamiatkovo chránených objektov a súborov a spolupracovať pri architektonickom stvárnení inžinierskych stavieb ako aj pri umeleckom dotváraní stavieb.

Absolventi sú pripravení zvládnuť koordináciu estetických, technických, konštrukčných, ekonomických, ekologických, spoločenských a iných požiadaviek na výstavbu. Dôraz sa kladie aj na morálnu a odbornú pripravenosť zvládnuť prípravnú, návrhovú a projektovú činnosť. Absolventi

štúdiá majú predpoklady zvládnuť dozor nad realizáciou budov a súborov ako aj pre súvisiacu manažérsku a koordinačnú činnosť súvisiacu s výkonom povolania architekt.

Študijné programy druhého stupňa môžu byť zamerané na niektoré profilové okruhy architektonickej a urbanistickej tvorby. Architektonické programy sú zamerané na prípravu a vzdelanie inžiniera architekta ako vysokoškolsky kvalifikovaného odborníka pre koncepčnú, tvorivú návrhovú činnosť projektovania architektúry budov a súborov stavieb rôzneho účelu, ktorý svojou činnosťou výrazne prispieva k syntéze umeleckých, funkčných, technických a ekonomických stránok výstavby a životného prostredia. Urbanistické programy sa zameriavajú na vzdelanie inžiniera architekta ako vysokoškolsky kvalifikovaného odborníka v problematika rozvoja sídiel a ich častí v polohe koncepcno-ideovej a územno-plánovacej.

Absolvovanie príslušného štúdiá študijného programu druhého stupňa je predpokladom pre štúdium tretieho stupňa a pre vedecko-výskumnú činnosť v procese výstavby a tvorbe životného prostredia.

Okrem toho vzdelanie v odbore umožňuje uplatnenie aj v iných profesijných oblastiach súvisiacich s architektúrou a urbanizmom (odborné funkcie štátnej správy, trh a správa s nehnuteľnosťami, vydavateľská a edičná činnosť, komerčná činnosť na trhu so stavebnými materiálmi a zariaďovacími prvkami stavieb).

Teoretické vedomosti, praktické schopnosti a zručnosti

Štúdium 2. stupňa musí v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (článok 46 Odborná príprava architektov) prebiehať formou štúdiá na vysokoškolskej úrovni so zameraním prevažne na architektúru. Táto prevažná orientácia je požadovaná nielen v profile absolventa 2. stupňa, ale obsahuje aj započítanie kvalifikácie v 1. stupni. Štúdium sa má v rovnakej miere zaoberať teoretickými a praktickými aspektmi štúdiá, pričom podľa požiadaviek Smernice a UIA musí zabezpečiť:

- schopnosť vytvoriť architektonické projekty, ktoré uspokojia aj estetické aj technické požiadavky,
- zodpovedajúce vedomosti o histórii a teórii architektúry a príbuzných umení, technológiách a humanitných vedách,
- vedomosti o výtvarnom umení ako vplyve na kvalitu architektonického projektu,
- primerané vedomosti o urbanistickom projektovaní, plánovaní a zručnostiach v procese plánovania,
- chápanie vzťahu medzi ľuďmi a budovami a medzi budovami a ich prostredím a potreby dávať do vzťahu budovy a priestory medzi nimi s ľudskými potrebami a ich rozsahom,
- chápanie povolania a úlohy architekta v spoločnosti, najmä pri príprave dokumentácií, ktoré berú do úvahy sociálne faktory,
- chápanie metód prieskumu a prípravy projektovej dokumentácie,
- chápanie konštrukčného projektovania, konštrukčných a technických problémov spojených so stavebným projektom,
- primerané vedomosti o fyzikálnych problémoch, technológiách a o funkcii stavieb, aby boli zabezpečené komfortnými vnútornými podmienkami a klimatickou ochranou,
- potrebné zručnosti pri projektovaní, aby sa splnili požiadavky užívateľov stavieb v rámci obmedzení, ktoré sú určené cenovými faktormi a požiadavkami na stavby,
- primerané vedomosti o priemysle, organizáciách, predpisoch a procedúrach spojených so zavádzaním konceptov projektov do stavieb s integrovaním plánov do všeobecného plánovania.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti

Absolvent druhého stupňa štúdia v študijnom odbore architektúra a urbanizmus je schopný:

- organizovať vlastné vzdelávanie a odborný vývoj, nadobudnúť informácie o systéme celoživotného vzdelávania architektov a urbanistov,
- kooperovať pri odbornej činnosti s inými profesiami,
- riadiť sa primeranými praktikami v súlade s profesionálnym, etickým, právnym, ekonomickým a ekologickým rámcom svojej disciplíny. Má znalosti o podmienkach pre výkon regulovaného povolania architekta podľa Smernice 2005/36/ES, zásad Architektonickej rady Európy (ACE) a Slovenskej komory architektov (SKA)

Vymedzenie jadra znalostí (2. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru

Nosné témy sú viazané na okruhy:

- architektonická alebo urbanistická tvorba s integráciou a koordináciou technických a vykonávacích súčastí, okruhy teoretických a odborných architektonických disciplín zamerané na prehĺbenie podobného okruhu 1. stupňa o špecifiká rôznych zameraní architektonickej a urbanistickej tvorby,
- okruh technicko-konštrukčných disciplín zameraný na otázky inžinierskej koordinácie technických parametrov v tvorbe architektonického diela alebo urbanistického diela,
- okruh zameraný na problematiku súvisiacu s výkonom povolania (legislatíva, manažment, etické otázky práce architekta).

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru

- všeobecná orientácia v súčasných trendoch v architektúre a urbanizme na Slovensku i v širšom európskom a svetovom kontexte,
- prostredníctvom teórie architektúry pochopenie podstatných javov v architektúre, ako aj rôznych významových vrstiev, najmä kultúrnych, ale aj ekonomických a politických, z ktorých sa skladá súčasná spoločnosť, ich väzbu na mesto a krajinu, architektúru a jej okolie, človeka a prostredie,
- okruh predmetov, kde absolvent nadobudne technické zručnosti a kvalifikáciu, ktoré mu poskytnú schopnosť a spôsobilosť komplexne navrhovať a riešiť zadané úlohy,

Štátne skúšky

Vykonanie štátnych skúšok je jednou z podmienok na úspešné absolvovanie študijného programu.

Štátnymi skúškami sa overuje celková syntéza vedomostí najmä z nosných tém jadra znalostí študijného odboru.

Študent na úspešné absolvovanie štúdia študijného programu vykoná dve štátne skúšky (teoretická časť a praktická časť).

- Teoretická časť je zameraná na otázky teórie a metodológie architektonickej a urbanistickej tvorby v nadväznosti na nosné témy jadra znalostí, pričom časť skúšky môže byť orientovaná aj na špecifické otázky študijných programov a ich prípadných zameraní.
- Praktickú časť tvorí obhajoba záverečnej práce. Má preukázať schopnosti samostatne vytvoriť komplexný architektonický alebo urbanistický návrh, dôraz sa kladie tiež na odbornú argumentáciu a schopnosti verbálnej prezentácie. Súčasťou komplexnej prezentácie absolventa je súborné portfólio druhého stupňa štúdia, v ktorom má diplomová práca osobitné miesto. Jej vykonaním študent získava kredity za absolvovanie diplomovej práce.

Obsah pre tretí stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (3. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa

Absolvent doktorandského štúdia v študijnom odbore architektúra a urbanizmus ovláda vedecké metódy výskumu a vývoja odboru, je schopný samostatne tvorivo pracovať, analyzovať problémy, dopracovávať sa k novým poznatkom a novým originálnym riešeniam zložitých a náročných úloh bádateľského, vývojového i projekčného charakteru. Absolvent je schopný študovať zahraničnú vedeckú a odbornú literatúru v origináli, aktívne (v ústnej aj v písomnej forme) ovláda najmenej jeden svetový jazyk. Výstupy vedeckej, výskumnej a bádateľskej práce zverejňuje vo vedeckých periodikách a na vedeckých konferenciách. Absolvent sa môže uplatniť ako vedecký alebo výskumný pracovník v oblasti výskumu v architektúre alebo urbanizme, vedúci výskumných tímov, ako aj vysokoškolský pedagóg.

Teoretické vedomosti

Absolvent tretieho stupňa štúdia v študijnom odbore architektúra a urbanizmus ovláda metodiku vedeckej práce, teóriu architektúry, teóriu urbanizmu a má hlboké vedomosti z predmetu špecializácie. Absolvent vedecky báda a prináša vlastné originálne riešenia v oblasti architektúry a urbanizmu.

Praktické schopnosti a zručnosti

Absolvent tretieho stupňa štúdia v študijnom odbore architektúra a urbanizmus ovláda zásady vedeckej práce, vedecké formulovanie problému, má schopnosť naštudovať relevantnú problematiku, ktorá nebola učebnicovo spracovaná, vie vychádzať z aktuálnych informácií uverejnených vo vedeckých časopisoch, zborníkoch z vedeckých konferencií, vykonávať práce prieskumové, rozborové, merania, zber a spracovanie dát. Ovláda metódy experimentu v architektúre a v urbanizme, simulačné metódy aplikované na fyzických alebo počítačových modeloch, má ďalšie vedomosti z kooperujúcich vedných disciplín.

Doplňujúce vedomosti a zručnosti

Absolvent tretieho stupňa štúdia v študijnom odbore architektúra a urbanizmus je schopný:

- kriticky analyzovať a interpretovať architektonické diela,
- prezentovať výsledky vedeckej, výskumnej a tvorivej činnosti na medzinárodne akceptovateľnej úrovni,
- odovzdávať výsledky svojej tvorivej a výskumnej činnosti v rámci pedagogického pôsobenia, koncipovania a realizácie vzdelávacieho procesu na vysokoškolskej úrovni.

Vymedzenie jadra znalostí (3. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru

➤ Študijná časť:

Jadro študijnej časti 3. stupňa štúdia tvoria predmety pokrývajúce oblasť: metodika vedeckej práce, štylistika a práca s textom (do základu študijnej časti patrí i osvojenie si odbornej terminológie a použitie cudzieho jazyka vo vedeckej komunikácii), prehľad architektonických a urbanistických teórií, teória tvorby, vybrané kapitoly z dejín architektúry, vybrané kapitoly z dejín urbanizmu, prehlbujúce poznatky z predmetu

výskumu, základné alebo špeciálne poznatky z kooperujúcich vedných disciplín technických, prírodovedných, umeleckých, ekonomických a spoločenských.

➤ **Vedecká časť:**

Výskum aktuálneho vedeckého problému z odboru architektúra a urbanizmus. Schopnosť vedecky pracovať preukazuje doktorand samostatnou prácou na vedeckom probléme. Formulácia vedeckého projektu vychádza z témy dizertačnej práce a aktuálneho stavu poznania v danej oblasti. Kľúčovo dôležitým je výber správnej metodiky a jej zdôvodnenie. Séria prieskumov/experimentov či teoretická štúdia je doplnená diskusiou k dosiahnutým výsledkom, ich vzťah k poznanému a správne vyvodenie záverov z nich plynúcich. Dôležitou súčasťou práce je neustále sledovanie novej literatúry, ako aj priebežné publikovanie čiastkových výsledkov na vedeckých konferenciách a vo vedeckých časopisoch.

(d) Zdôvodnenie potreby vzniku študijného odboru:

Diela architektúry a urbanizmu sú neoddeliteľnými súčasťami prostredia v ktorom žijeme a trvalými súčasťami kultúrneho dedičstva spoločnosti. Študijný odbor architektúra a urbanizmus patrí medzi klasické oblasti vzdelávania. Permanentný proces pretvárania životného prostredia opodstatňujú potrebu vzdelávania architektov a urbanistov ako tvorcov prostredia rôznych priestorových dimenzií – od interiérov budov, cez architektúru obytných a občianskych budov všetkých druhov, architektúru priemyselných a inžinierskych stavieb, exteriérov budov a verejných priestorov, až po koncepcie územného rozvoja regiónov, sídiel alebo ich častí.

(e) Príklady podobných študijných odborov v zahraničí:

- Bauhaus-Universität Weimar, Fakultät Architektur und Urbanistik, Weimar, SRN
- Budapest University of Technology and Economics, Budapešť, Maďarsko
- École D 'Architecture de Lyon, Francúzsko
- Fakulta architektury, České vysoké učení technické, Praha, ČR,
- Fakulta architektury VUT Brno, Brno, ČR
- Katholieke Universiteit Leuven, Faculty of Architecture, Leuven, Belgicko
- Kungl Teniska Högskolan KTH School of Architecture and the Built Environment, Štokholm, Švédsko
- Politecnico di Milano, Architettura e Studi Urbani, Milano, Taliansko
- Technische Universität Dresden, SRN
- University of Architecture Sofia, Sofia, Bulharsko
- Università degli Studi di Roma „La Sapienza“, Rím, Taliansko
- Università degli studi di Firenze, Florencia, Taliansko
- University of Ljubljana, Ljubljana, Slovinsko
- Universidade Lusiada, Lisabon, Portugalsko
- University of Newcastle upon Tyne, Veľká Británia
- Universidad Politecnica de Madrid, Madrid, Španielsko

(f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov a rozdielov medzi nimi:

- **architektonická tvorba**
Bakalárske a magisterské štúdium je ťažiskovo založené na umelecko-architektonickej tvorbe študenta v rozpätí od koncepcie návrhu, až po tvorbu projektu, základné ateliérové štúdium dopĺňajú výtvarné, umeleckohistorické, teoretické, konštrukčné, technologické a ďalšie odborné kurzy a teoretické predmety. Rozdiel medzi študijnými odbormi architektúra a urbanizmus a architektonická tvorba je len v ponímaní ateliérovej tvorby vedúcimi ateliérov, nakoľko v predmetovej skladbe vychádzajú oba študijné odbory z požiadaviek Smernice 2005/36/ES.
- **pozemné stavby**
Bakalárske a inžinierske štúdium je zamerané na technické a organizačné problémy projektovania a realizácie stavieb. Prienik je predovšetkým na bakalárskom stupni štúdia. V druhom stupni štúdia sa prejavuje diferenciácia tak voči odboru Architektúra a urbanizmus, ako aj voči odboru Architektonická tvorba, kde sa kladie dôraz na umeleckú a architektonickú kreativitu, zatiaľ čo v študijnom odbore Pozemné stavby dominuje riešenie technických úloh.
- **krajinná a záhradná architektúra**
Bakalárske a inžinierske štúdium je zamerané na krajinnú a záhradnú architektúru ako prierezovú, syntetizujúcu, kreatívnu disciplínu. Ťažiskom tvorivých prístupov je aplikácia prírodných a technických prvkov v riešenom priestore vychádzajúc z prírodno-ekologických, esteticko-kompozičných, prevádzkovo-funkčných, technických, konštrukčných a technologických princípov. Špecifickou črtou tohto študijného odboru je fakt, že pracuje hlavne so živými organizmami, keďže hlavným „stavebným“ materiálom sú rastliny a prírodné prvky. Tie prinášajú do tvorby neustálu premenlivosť počas ročných období a aj počas života jednotlivých rastlín. Tým sa aj odlišuje od ostatných uvedených študijných odborov.
- **dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry**
Obsah študijného odboru sa zameriava na vybrané problémy dejín umenia a architektúry v európskom i užšom stredoeurópskom, resp. slovenskom rámci so špecializáciou na konkrétne obdobia, žánrovo-druhovú vrstvu a regionálne okruhy, prehľbuje systematicko-metodologickú sústavu štúdia vybraných teoretických problémov odboru, posilňuje filozoficko-historický základ umeleckohistorickej profilácie s cieľom pripraviť odborníka na užšiu špecializáciu a prehĺbenie teoretických a metodologických aspektov práce historika umenia a architektúry. Je príbuzným odborom pre 3. stupeň štúdia v študijnom odbore architektúra a urbanizmus v študijnom programe teória architektúry. Má výsostne teoretické zameranie.
- **dizajn**
V rozhodujúcej miere prispieva k humanizácii a estetizácii priemyselnej produkcie, rozvoju vizuálnej komunikácie, zlepšovaniu kultúry práce a života človeka. Stáva sa meradlom kultúrnej vyspelosti ľudskej spoločnosti. So študijným odborom Architektúra a urbanizmus, okrem uvedených znakov, zdieľa spoločné nástroje tvorby a čiastočne aj predmet tvorby – prvky vytvoreného prostredia, ktoré sa väčšinou bezprostredne dotýkajú človeka. Zásadným rozdielom medzi týmito študijnými odbormi je, že v dizajne dominuje teleso, predmet, zatiaľ čo v architektúre a v urbanizme základným stavebným kameňom je priestor, prázdno, dutina. Plocha, objem, tvar sú len prvkami, ktoré priestor, dutinu vymedzujú, alebo sú výsledkom vymedzeného priestoru, ktorý vnímame.

